Sprawozdanie z ćwiczenia A3

Dawid Legutki Piotr Merynda Damian Paciuch Maciej Podsiadło Łukasz Radzio

Data ćwiczenia: 23.03.2015

1 Dane znamionowe

1.1 Prądnica synchroniczna

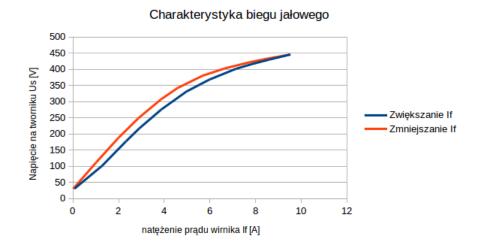
1.2 Silnik prądu stałego

2 Charakterystyka biegu jałowego

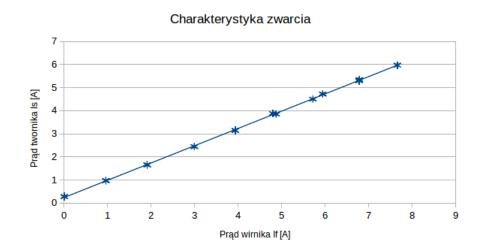
	Zwięks	zanie If	Zmniejszanie If		
lf		Us	lf		Us
	0,07	30,68		9,53	445,68
	1,27	101,10		8,49	432,60
	2,32	176,57		7,75	421,82
	2,90	216,94		6,67	403,02
	3,87	275,33		5,68	380,02
	4,97	330,86		4,59	342,34
	5,97	367,94		3,86	307,08
	7,13	401,12		2,87	249,14
	7,85	416,22		2,00	188,53
	8,59	429,68		1,01	111,37
	9,53	445,68		0,01	30,24

Charakterystykę biegu jałowego wykonywaliśmy przy rozwarty uzwojeniu twornika. Pomiary wykonywaliśmy najpierw zwiększając natężenie prądu wzbudnika od 0 do 10A, a następnie je zmniejszając.

Na wykresie wyraźnie widoczna jest pętla histerezy. Ma ona związek z magnesowaniem wirnika, przez co w drugim pomiarze wytwarzany strumień jest silniejszy, a więc i napięcie indukowane jest silniejsze. Dla dużych wartości natężenia napięcie wzrasta z prądem coraz wolniej. Jest to spowodowane nasyceniem magnetycznym rdzenia wzbudnika.

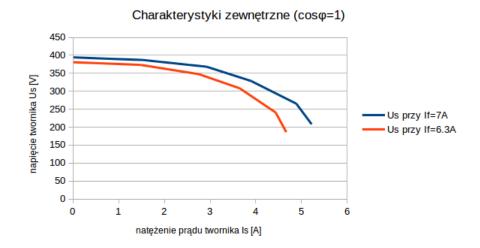
3 Charakterystyka zwarcia

W myśl reguły Lenza wytworzone pole magnetyczne przeciwdziała przyczynie która je wzbudziła. Zmiany pola indukujące prąd w tworniku są wprost proporcjonalne do natężenia prądu wzbudnika oraz prędkości obrotowej (dla maszyny synchronicznej const). Ze względu na zwarcie obwodu twornika nic nie ogranicza jego reakcji więc charakterystyka jest liniowa.

4 Charakterystyka zewnętrzna $\cos \phi = 1$

	Charakterystyka zewnętrzna cosφ=1					
If=7A			If=6.3A			
I		U	opór	Is	Us	opór
	0,01	394,15	0	0,01	380,64	0
	1,54	386,82	R1	1,48	373,31	R1
	2,92	368,14	R1,R2	2,76	347,47	R1,R2
	3,90	328,45	R1,R2,R3	3,65	307,96	R1,R2,R3
	4,89	265,22	R1,R2,R3,R4	4,43	240,80	R1,R2,R3,R4
	5,22	208,00	R1,R2,R3,R4,R5	4,67	186,01	R1,R2,R3,R4,R5

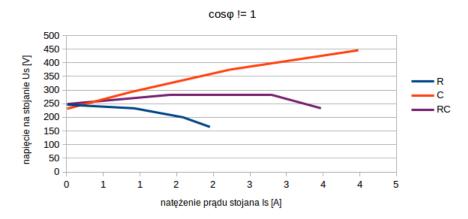

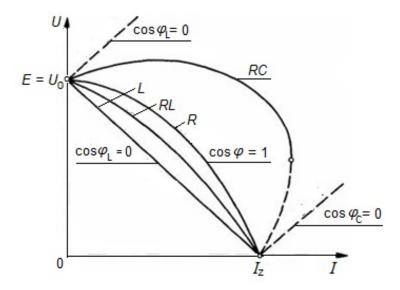
W wyniku zmniejszenia prądu wzbudnika charakterystyka przesuwa się w dół. Jest to wynikiem osłabiania strumienia. Kształt charakterystyki można wytłumaczyć tym, że prądnica synchroniczna posiada impedancję wewnętrzną. Impedancja ta ma charakter indukcyjny (będzie to miało znaczenie przy interpretacji charakterystyk zewnętrznych przy $\cos \phi \neq 0$).

5 Charakterystyka zewnętrzna $\cos \phi \neq 1$

Charakterystyka zewnętrzna cosφ != 1						
nr	Is	Us	obciążenie			
1	0,01	246,27	0			
2	0,92	233,08	R1			
3	1,59	200,13	R1,R2			
4	1,96	164,87	R1,R2,R3			
5	0,01	231,47	0			
6	0,88	293,20	C1			
7	2,23	374,86	C1,C2			
8	3,98	445,96	C1,C2,C3			
9	0,01	248,80	0			
10	1,40	281,60	R1,C1			
11	2,80	281,74	R1,C1,R2,C2			
12	3,47	233,26	R1,C1,R2,C2,R3,C3			

Charakterystyka zewnętrzna

Rys. 7 Charakterystyki zewnętrzne prądnicy cylindrycznej nienasyconej

¹ Ze względu na to, że impedancja wewnętrzna ma charakter indukcyjny, to przy obciążeniu pojemnościowym reaktancja maleje. Przy reaktancji wewnętrznej równej reaktancji zewnętrznej otrzymujemy rezonans napięć. Jest

http://bezel.com.pl/index.php/maszyny-elektryczne/maszyny-synchroniczne

¹rysunek pochodzący z:

to powodem dla którego charakterystyki RC i R idą początkowo w górę. Wyniki naszych pomiarów przedstawiają początkowy fragment powyższego wykresu. Całe wytłumaczenie można przedstawić w postaci równania:

$$U = \frac{|E||Z|}{|Z_w + Z|} \approx \frac{|E||Z|}{|jX_L + Z|} \tag{1}$$

6 Charakterystyka regulacyjna

Charakterystyka regulacyjna?

chyba złe wielkości pomiarowe (I,U),powinno być (Is,If)

